

КАФЕДРА ІСТОРІЇ

Тематика курсових робіт з Всесвітньої історії

Горбенко К.В., Смирнов О.І.

«Історія стародавнього світу»

1. Архаїчна Греція: формування суспільства та держави у формі полісів.
2. Велика грецька колонізація.
3. Пелопоннес в архаїчну добу.
4. Формування полісного устрою в Аттиці в архаїчний період.
5. Греко-перські війни.
6. Соціально-економічний устрій Греції у V - IV ст. до н.е.
7. Розквіт афінської демократії у V - IV ст. до н.е.
8. Пелопоннеська війна.
9. Криза грецького полісу IV ст. до н.е.
10. Піднесення Македонії та встановлення її гегемонії в Греції.
11. Східний похід Олександра Македонського.
12. Держава Олександра Македонського.
13. Сутність еллінізму. Утворення елліністичних держав.
14. Елліністичний Єгипет.
15. Держава Селевкідів.
16. Балканська та Велика Греція доби еллінізму.
17. Пергам, Понт та Північне Причорномор'я в елліністичний період.
18. Особливості формування давньогрецької культури.
19. Релігія, міфологія, громадські свята в Стародавній Греції.
20. Освіта та виховання в Стародавній Греції.
21. Розвиток наукових знань в Стародавній Греції.
22. Давньогрецький театр. Розвиток літератури.
23. Давньогрецька філософія.
24. Розвиток мистецтва в Стародавній Греції.
25. Періодизація давньоримської історії.
26. Джерела з історії Стародавнього Риму.
27. Історіографія історії Стародавнього Риму.
28. Природа та найдавніше населення Апеннінського півострову.
29. Етруська проблема.
30. Виникнення міста Рима.
31. Соціальний устрій в Римі за "царської" доби.
32. Реформи Сервія Тулія.
33. Рання Римська патриціанська республіка. Боротьба плебеїв з патриціями.
34. Державний лад ранньої Римської республіки.
35. Завоювання Римом Італії.
36. Римсько-італьська конфедерація: особливості управління та соціально-економічного розвитку.
37. Розвиток Карфагенської держави до військового зіткнення з Римом. Перша Пунічна війна.
38. Карфаген та Рим по закінченні першої Пунічної війни.
39. Друга Пунічна війна та її наслідки.

40. Експансія римлян у Східному Середземномор'ї наприкінці III - в першій половині II ст. до н.е. Завоювання Греції та Македонії.
41. Третя Пунічна війна. Війни в Іспанії. Перетворення Римської республіки в наймогутнішу середземноморську державу.
42. Криза системи елліністичних держав та масові повстання рабів. Поневолення населення в країнах Середземномор'я у II ст. до н.е.
43. Соціальна боротьба в Римській республіці в 30-20 рр. II ст. до н.е. та політична діяльність братів Гракхів.
44. Югуртинська війна і військові реформи Гая Марія.
45. Вторгнення - кимврів та тевтонів в країни Середземномор'я. Друге повстання рабів на о. Сицилія.
46. Соціально-політична боротьба в Римі на межі II-I ст. Оптимати та популяри. Союзницька війна в Італії.
47. Громадянські війни в Римській республіці у 80-ті рр. I ст. до н.е. Диктатура Луція Корнелія Сули. Повстання Спартака.
48. Соціально-політична боротьба в Римі у 60-х рр. I ст. до н.е. Завоювання римлянами Східного Середземномор'я. Змова Катиліни.
49. Перший тріумвірат та міжнародні відносини в 50-х рр. I ст. до н.е.
50. Громадянські війни 40-х рр. I ст. до н.е. Диктатура Юлія Цезаря.
51. Громадянські війни кінця 40-х - 30-х рр. I ст. до н.е. Падіння республіки.
52. Правління Октавіана Августа. Виникнення системи принципату.
53. Подолання кризи початку I ст. н.е. Принципат Тиберія. Спроба реставрації республіки і правління Калігули.
54. Принципат Клавдія. Зміцнення бюрократичного апарату. Правління Нерона та падіння династії Юліїв - Клавдіїв.
55. Політична криза і громадянська війна в імперії наприкінці 60-х рр. I ст. н.е.
56. Відновлення єдності імперії та правління Віспасіана. Принципат Тита Флавія.
57. Правління Доміціана. Конфлікт між принцепсом та сенатом.
58. Останній спалах римської агресії. Принципат Траяна.
59. Правління Адріана. Перехід уряду імперії до політики оборони. "Золота доба" Римської імперії.
60. Принципат Марка Аврелія.
61. Загострення соціально-економічної ситуації в Римській державі наприкінці II ст. Економічна криза III ст. н.е. в Римській імперії.
62. Внутрішня політика римських імператорів в першій половині III ст. н.е. Загострення політичної кризи.
63. Правління Діоклетіана й виникнення системи домініату.
64. Перемога християнства за правління Костянтина та спроба язичницької реакції.
65. Економічне становище Римської імперії в IV - першій половині V ст. н.е.
66. Політична криза другої половини IV ст. н.е. і вторгнення варварів.
67. Розпад Римської імперії.
68. Культура Стародавнього Риму за часів республіки.
69. Розвиток культури Римської імперії в період принципату та домініату.
70. Народи та країни Родючої дуги в IX - IV тис. до н.е.
71. Народи та країни Родючої дуги в III тис. до н.е.
72. Історія Стародавнього Сходу як предмет. Джерела. Історіографія. Періодизація.
73. Ранні культури Месопотамії. Господарча діяльність та суспільна структура Протописемного періоду.
74. Ідеологія, культура та писемність у Месопотамії в Протописемну епоху.
75. Месопотамія в ранньодинастичні періоди. Загальна характеристика етапів.
76. Суспільні зміни, господарство та соціальні відносини в кінці Ранньодинастичного періоду. Реформи Урунімгіні.

77. Географічне розташування, природа, клімат та населення Стародавньої Месопотамії.
78. Утворення ранніх деспотій в Месопотамії. Правління Саргона Давнього.
79. Шумеро-Аккадське царство при нащадках Саргона Давнього.
80. Шумеро-Аккадське царство при III династії Ура. Закони Ур-Намму. Причини послаблення та занепаду Шумеро-Аккадського царства.
81. Культура, ідеологія, релігія, мистецтво Шумеро-Аккадського царства.
82. Суспільний розвиток та політичне становище Месопотамії в II тис. до н.е. (I Староавилонський період).
83. Піднесення Вавилону в XIX - XVIII ст. до н.е. при I Вавилонській династії.
84. Закони Хаммурапі. Загальна характеристика.
85. Закони Хаммурапі про життя, соціальні відносини. Права та обов'язки населення Вавилонського царства.
86. Вавилонське царство при Каситській династії. Середньовавилонське суспільство, його соціальний та економічний устрій.
87. Нововавилонська держава. Піднесення Вавилону при Халдейській династії.
88. Ассирійська держава в Староассирійський період: суспільний розвиток. Політичний устрій та господарча діяльність населення.
89. Ассирія в Середньоассирійський період. Посилення воєнно-політичного впливу Ассирії в Передній Азії.
90. Створення "Світової" ассирійської держави. Політичний устрій. Соціальні відносини. Господарство.
91. Ассирійська держава в IX-VII ст. до н.е. Причини занепаду і кризи ассирійської держави.
92. Культурний розвиток Вавилону та Ассирії (релігія, ідеологія, міфологія, писемність, мистецтво, побут. Звичай та традиції).
93. Географічне розташування, природа, клімат Стародавнього Єгипту. Населення, основні осередки ранніх культур Єгипту в давні часи.
94. Періодизація історичного розвитку Стародавнього Єгипту. Загальна характеристика.
95. Давній Єгипет у додинастичну епоху. Об'єднання Єгипту. Початок формування державного управління, його основні напрямки та характер.
96. Єгипет в епоху раннього царства, формування централізованої держави в епоху давнього царства.
97. Єгипетська держава в епоху Середнього царства (економічний розвиток, соціальні відносини, воєнна політика).
98. Причини кризи і ослаблення Єгипту у XVIII ст. до н.е. Єгипет під владою гиксосів.
99. Відродження Єгипту в епоху Нового царства. Організація державного управління, воєнна політика єгипетських фараонів (Яхмоса I, Тутмоса II і Рамсеса II).
100. Єгипет в епоху правління Аменхотепа IV (Ехнатона). Реформи Ехнатона та їх наслідки.
101. Причини послаблення і кризи Єгипту в кінці Нового царства.
102. Єгипет в епоху Пізнього царства. Відродження Єгипту при Саїській династії.
103. Завоювання Єгипту персами та його наслідки для країни і народу.
104. Культура Стародавнього Єгипту (релігія, ідеологія, писемність, архітектура, мистецтво).
105. Географічне розташування, природа, клімат, населення Стародавнього Ірану (Персії). Формування Перської держави.
106. Посилення Перської держави в часи правління царів династії Ахеменідів.
107. Утворення "Світової" Перської держави. Воєнна політика та реформи Дарія. Початок кризи і падіння Перської імперії.
108. Сирія, Палестина та Фінікія у II – 1-й пол. I тис. до н. е.
109. Стародавній Китай. Природа, клімат, населення. Джерела та історіографія.

110. Періодизація історії Стародавнього Китаю. Ознаки, риси історичних етапів розвитку держави.
111. Утворення перших державних формувань в Китаї (Шань-Інська держава і Чжоу).
112. Китай в часи правління династії Цинь. Реформи Шан-Яна.
113. Філософські школи в Китаї, їх вплив на ідеологію і політико-суспільний устрій країни.
114. Китай в часи династії Старшої Хань.
115. Китай у I-III ст. н.е. епохи Молодшої (східної) Хань. Реформи Ван Мана і їх наслідки.
116. Культура Стародавнього Китаю (релігія, ідеологія, писемність, наука, технічні відкриття, мистецтво, архітектура).
117. Стародавня Індія. Географічне розташування, природа, клімат, населення. Джерела та історіографія.
118. Утворення першої цивілізації в Індії. Суспільний, економічний розвиток Індської цивілізації.
119. Виникнення Гангської цивілізації. Економічний розвиток, соціальна структура, державний устрій.
120. Утворення загальноіндійської держави (імперії Мауріїв). Внутрішня політика Ашоки. Формування нової ідеології – буддизму.
121. Культура Стародавньої Індії: релігія, писемність, мистецтво, архітектура.

Кузовков В.В.

«Історії середніх віків»

1. Джерелознавство актуальних проблем європейського середньовіччя.
2. Трансформація римського суспільства в добу доміанату.
3. Християнізація Західної Європи в добу раннього середньовіччя.
4. Франкське суспільство в добу правління династії Меровінгів.
5. Остготське королівство Теодоріха Великого.
6. Вандальська держава у V – VI ст.
7. Зовнішня політика Візантії в добу правління Македонської держави.
8. Карл Великий: історичний портрет політичного діяча.
9. Розпад імперії Каролінгів.
10. Формування феодального устрою у Франції.
11. Боротьба за інвеституру.
12. Фрідріх II Гогенштауфен: історичний портрет політичного діяча.
13. Матеріальне життя середньовічного суспільства в добу Високого середньовіччя.
14. Політика Фрідріха I Барбаросси в Італії.
15. Перший хрестовий похід: причини та наслідки.
16. Четвертий хрестовий похід та формування держав хрестоносців на Балканах.
17. Варварські королівства в Британії. Гептархія.
18. Доба вікінгів в Північній Європі.
19. Об'єднавча політика Людовіка XI.
20. Політична боротьба в Англії у XV ст.
21. Формування Угорського королівства.
22. Феномен середньовічного міста.
23. Концепція трьох станів: ідеал та реальність.
24. Соборний рух у Європі.
25. Розвиток військового мистецтва в роки Сторічної війни.
26. Німецькі хрестоносні держави на Балтиці.
27. Реконкіста.

28. Політичний розвиток норманських держав у Південній Італії.
29. Формування держав Північної Європи.
30. «Каролінгське відродження».
31. Культура Європи доби Високого середньовіччя.
32. Формування монгольської держави Чингіз-хана.
33. Китай в добу правління династії Тан.
34. Мусульманські завоювання та формування Арабського халіфату.
35. Японія в III – VII ст.
36. Китай та кочовий світ в добу середньовіччя.
37. Держава Фатімідів.
38. Османська імперія та Візантія.
39. Мусульманський світ та держави хрестоносців на Близькому Сході.
40. Арабський халіфат в добу правління династії Абасидів.
41. Японія в добу Сенгоку Дзідай.
42. Реформи шаха Акбара.
43. Османська Туреччина в добу правління Сулеймана Пишного.
44. Шіїтська течія в ісламі в добу середньовіччя.
45. Політичний розвиток Сасанідського Ірану.
46. Доба «Троецарства». Боротьба за об'єднання Китаю у III ст. н. е.
47. Особливості політичного розвитку Китаю у «темні віки» (IV – VI ст.).
48. Розвиток ідеологічних течій у Китаї у середньовіччі.
49. Зовнішня політика Китаю в добу правління династії Тан.
50. Розвиток культури Китаю в добу середньовіччя.
51. Китай в добу правління династії Сун (960 – 1279 рр.).
52. Економічний розвиток Китаю в добу династії Мін.
53. Переворот Тайка (645 р.) та його наслідки.
54. Розвиток японської державності в добу Хейян.
55. Самурайський стан та його вплив на історію середньовічної Японії.
56. Війна Тайра і Мінамото та виникнення сьогунату.
57. Релігійне життя середньовічної Японії.
58. Розвиток японської культури в добу середньовіччя.
59. Формування імперії Чингіз-хана.
60. Монгольське завоювання Китаю та заснування імперії Юань.
61. Золота Орда у XIII – XIV ст.
62. Держава Хулагуїдів.
63. Завойовницькі походи Тимура.
64. Політична діяльність Мухаммеда та формування мусульманської держави в Аравії.
65. Арабські завоювання в добу правління «праведних халіфів» (632 – 661 рр.).
66. Провідні течії ісламу: сунізм, шіїзм та хариджизм та їх вплив на середньовічну історію мусульманського світу.
67. Халіфат Омейядів: система управління, форми земельної власності, податкова система.
68. Халіфат Аббасидів у II половині VIII – I половині X ст..
69. Держави Магрибу у X – XIII ст.
70. Імперія Сельджукідів.

Буглай Н.М.

«Нова та новітня історія країн Європи та Америки»

1. Великі географічні відкриття.
2. Європейське Відродження.
3. Селянська війна в Німеччині 1524-1525 рр.
4. Реформація у Франції. Громадянські війни.
5. Іспанія на межі XV- XVI ст.
6. Національно-визвольна війна Нідерландів 1566-1609 рр.
7. Королівська реформація в Англії.
8. Тридцятилітня війна (1618-1648 рр.).
9. Епоха Просвітництва в історії Європи.
10. Наполеонівські війни.
11. Чартистський рух в Англії.
12. Революційні події в Європі 1848-1849 рр.
13. Франко-пруська війна 1870-1871 рр.
14. Громадянська війна 1861-1865 рр. у США.
15. Утворення та діяльність Ліги націй.
16. Внутрішня та зовнішня політика Великобританії в міжвоєнну добу.
17. Внутрішня та зовнішня політика США в міжвоєнну добу.
18. Внутрішня та зовнішня політика Франції в міжвоєнну добу.
19. Міжнародні відносини у 1918-1939 рр.
20. Створення та діяльність ООН.
21. Нюрберзький та Токійський судові процеси.
22. Інтеграційні процеси у Європі в другій половині XX ст.
23. Великобританії за перебування при владі М. Тетчер. «Тетчеризм».
24. Франція за перебування при владі Ш. де Голля. «Голлізм».
25. Берлінська криза 1948-1949 рр. Розкол Німеччини.
26. Італійське «економічне диво» 1950-1960-х років.
27. США у 80-90-х рр. XX ст. «Рейганоміка».
28. Квебекська проблема в Канаді.
29. Виникнення та розгортання «холодної війни».
30. Міжнародні відносини в умовах постбіполярного світу.

Ласінська М.Ю.

«Історія слов'янських народів»

1. Антиукраїнська політика російського царизму у XIX ст.
2. Східна криза (1875 – 1878 гг.) та південні слов'яни.
3. Міграційна політика Російського царизму у XVIII - XIX ст.
4. Територіально-політична експансія Російської імперії на Півдні України у XVIII – XIX ст.
5. «Східне питання» в зовнішній політиці Російської імперії в XIX ст.
6. Зовнішня політика Російської імперії на Далекому Сході у Новий час.
7. Османська імперія в останній третині XIX ст.: перетворення країни в напівколонію європейських держав.
8. Панславізм як пробудження національної свідомості слов'янських народів у середині XIX ст.
9. Євроінтеграційні процеси в слов'янських країнах Центрально-східної Європи (Південно-східної Європи).
10. Співпраця України з слов'янськими країнами Європи на міжнародній арені (1996-2010 рр.) / (2014-2019 рр.)
11. Слов'янський світ у системі міжнародних відносин напередодні Другої світової війни.
12. Бабин Яр: історія трагедії та історіографія.
13. Старі некрополі Миколаївщини, як джерело етнокультурного та етноконфесійного розвитку регіону.
14. Історія Російсько-Турецьких воєн.
15. Македонія в сучасному етнополітичному просторі південної Європи: взаємини, проблеми та перспективи.
16. Боротьба Великого князівства Литовського з Золотою Ордою в XIV ст.
17. Історія християнізації слов'янських народів.
18. Руська православна церква на землях Великого князівства Литовського у XIV-XV ст.
19. Населення Північного Причорномор'я у III – V ст. – давні слов'яни.
20. Історія розвитку єврейської громади Миколаївщини
21. Історія османського війська.
22. Слов'янське язичництво.
23. Болгарська православна церква: історія і значення.
24. Історія Російсько-Японських воєн.
25. Єврейська середньовічна філософія.
26. Історія народів Західної Європи за працею О. Шпенглера «Занепад Європи».
27. Полемічні богословські твори XVI - початку XVII ст. в Україні.
28. Європейська Цивілізація в роботах К. Ясперса.
29. Нестор Махно і російська революція.
30. Берестейська церковна унія, її історія та оцінка в історіографії.
31. Король Станіслав Август Понятовський.
32. Польське питання та англо-радянські відносини у Другій світовій війні.
33. «Празька весна» і радянська преса.
34. Польський король Стефан Баторій в «Історії Держави Російської» Н.М. Карамзіна і «Історії Росії з найдавніших часів» С.М. Соловйова.
35. Вінстон Черчілль життєвий шлях та політичні досягнення.
36. Становлення другого Болгарського Царства.
37. Юзеф Пілсудський – видатний політичний діяч Польщі.
38. Історія європейської зброї в новітню добу.
39. Партизанський рух в Югославії у Другій Світовій Війні.